

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (مقدمه)

علامات حقیقت و مجاز ۳

جلسه ۲۰

استاد جیدی

۲. عدم صحت سلب و صحت حمل و عدم صحت حمل

نکته: نادرست بودن سلب لفظ از معنایی که وضع لفظ برای آن، مورد شک و تردید است، علامت این است که این لفظ در آن معنا حقیقت است و درستی سلب، علامت این است که لفظ در آن معنی مجاز است.
نکته: درستی حمل لفظ بر معنای مشکوک، علامت حقیقت و نادرست بودن حمل، علامت مجاز است.

راههای تشخیص علامت دوم:

الف: اگر شک در وضع لفظ برای معنایی داشته باشیم، ابتدا معنا را موضوع قرار می‌دهیم و لفظ را بر آن معنا بار می‌کنیم و سپس لفظ مشکوک را محمول قرار می‌دهیم. در این صورت حمل اولی را امتحان می‌کنیم؛ به این صورت که لفظ محمول را بر لفظ موضوع حمل می‌کنیم، اگر وجدان کردیم حمل درست و سلب نادرست است، علم تفصیلی پیدا می‌کنیم که لفظ برای این معنا وضع شده است و در غیر اینصورت حمل نادرست و سلب صحیح است و لفظ برای معنای مزبور وضع نشده و استعمال لفظ در آن معنا مجاز است.